

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Crisis Theologica

Cárdenas, Juan de

Sevilla, 1687

Cap. III. An sub ea damnatione contineatur opinio asserens, non esse peccatum mortale contra reverentiam Sacramenti, vti opinione minus tuta circa valorem eius?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75689)

le?] Si enim servile est, non licet illam exercere in die festo : si vero liberale est, licet: quia solum prohibentur in die festo opera servilia, non autem liberalia (non enim loquimur in presenti de forensibus actionibus; nec de emptionibus, aut nūdinis) Et in hoc sensu opinio, quæ dicit, esse opus servile, dicitur tutior, quamvis non sit opinio practica, quatenus ab illius veritate dependet opinio practica. Et in hoc sensu intelligitur id, quod dicitur in Decreto, quod semper deducenda sit ad praxim opinio tutior circa valorem Sacramenti.

10. Ideo non contradicunt decreto ea, quæ dixi in 3. part. Cris. Theolog. disp. 56. cap. 17. art. 3. n. 918. & seqq. ut etiam ibidem notavi, scilicet formalissime loquendo posse uti nos qualibet opinione practice probabili in administratione Sacramentorum, in eo sensu, quod nulla est opinio practice probabilis, si exponit Sacramentum frustrationi. Quia improbabile est, quod extra casum necessitatis, licitum sit exponere Sacramentum frustrationi.

11. Quod si objicias, hanc opinionem [validus est Baptismus in lixivio] esse probabilem, & tamen exponere Sacramentum frustrationi; male ergo diximus, esse improbabilem omnem opinionem, quæ exponat Sacramentum frustrationi?

12. Respondeo, eam propositionem, licet probabilis sit, tamen formaliter non esse practice probabilem: nam ut diximus, ea non est practica, sed speculativa. Nos autem solum diximus, nullam esse opinionem practice probabilem, quæ exponat Sacramentum frustrationi.

13. Denique observandum est, non esse idem, quod opinio tutior, & quod si probabilior: sæpe enim opinio probabilior præscribit valorem

Sacramenti, cum tutior sit illa opinio probabilis, quæ negat valorem Sacramenti. Quare ex tenore decreti tenemur omittere opinionem probabiliorē circa valorem Sacramenti, quando minus probabilis est tutior.

CAPVT III.

An sub ea damnatione contineatur opinio asserens, non esse peccatum mortale cōtra reverentiam Sacramenti, uti opinione minus tuta circa valorem eius?

SUMMARIVM.

Scopus huius damnationis est contra eam opinionem, quæ exponit Sacramentum frustrationi. n.

14.

Ex duplici titulo charitatis, & Religionis potest intelligi, quod excludatur opinio minus tuta. n.

15.

Prima sententia, quæ asserit peccare mortaliter contra Religionem, qui utitur opinione minus tuta circa valorem. n. 16.

Secunda sententia affirmans, id non esse peccatum contra Religionem. n.

17.

Peccant graviter conferentes, & recipientes Sacramenta, ita ut frustrentur fructus eorum. n. 18.

Opinio asserens, non peccari contra Religionem, si admittat, quod licet frustrari Sacramentum, subjicitur damnationi. n.

20.

Opinio affirmans, numquam esse licitum frustrare Sacramentum suo fructu, licet admittat non peccari contra Religionem, non subjicitur

citur damnationi. n. 21.

*Decretum non determinat, an ex titulo
charitatis, an Religionis illicitum
sit vti opinione minus tuta.
n. 22.*

*Mea sententia ex utroque titulo esse
illicitum vti opinione minus tuta. n.
23.*

Obiectio proponitur. n. 24.

*Sacerdos absolvens cum cognitione
probabili de dispositione penitenti-
tis, vtiur opinione probabili circa
valorem, sed non relicta tutiori. n.
25.*

14. **T**Amquam certum supponendum est, sub hac damnatione contineri eam opinionem, quae exponit frustrationi Sacramentum, quod cumque illud sit, extra casum necessitatis. Iste enim est praecipuus scopus huius damnationis. Nam cum decernitur, non posse nos vti opinione minus tuta circa valorem Sacramenti, ideo decernitur: quia dum vtimur opinione minus tuta circa valorem, exponimus Sacramentum frustrationi. Nam si ea opinio minus tuta eorum Deo non est vera, non erit validum Sacramentum.

15. Difficultas ergo est, an qui dicunt, non fieri irreverentiam Sacramento per hoc, quod quis vtiur opinione minus tuta circa valorem, dummodo vere sit probabilis; subiaceant huic damnationi. Pro cuius claritate supponendum est, prohibitionem exponendi Sacramentum frustrationi, posse considerari, quod oriatur ex duplici titulo, vel quia praecceptum charitatis obliget ad non defraudandum fideles fructu Sacramenti, vel quia praecceptum Religionis obligat ad non frustrandum, neque exponendum Sacramentum frustrationi; nempe propter re-

verentiam debitam Sacramento.

16. Non pauci sunt Doctores, qui asserunt peccare mortaliter ministrum contra reverentiam debitam Sacramento, quoties vtiur opinione minus tuta circa valorem Sacramenti. Ita P. Suarez tom. 3. in 3. part. disput. 16. sect. 2. & disput. 21. sect. 4. & alijs in locis. P. Valencia 3. part. disput. 6. quaest. 2. punct. 1. P. Henriquez lib. 1. de Sacrament. cap. 9. num. 15. Petrus Soto lib. de Institut. Sacerdotis lect. 2. de Eucharist. & plures alij.

17. Secunda sententia affirmat, nullam fieri irreverentiam Sacramento per hoc, quod minister Sacramenti vtiur opinione minus tuta circa valorem; quia censet non esse obligationem exhibendi Sacramentis reverentiam plusquam probabilem; & sufficere, quod minister sibi persuadeat probabiliter, nullam fieri irreverentiam Sacramento. Ita Salon 2. 2. quaest. 63.

art. 4. controvers. 2. ad 3. Sayrus in clavi Regia lib. 1. cap. 7. num. 4. Basilius Ponze lib. 4. de Matrim. cap. 25. num. 9. Antonius Perez in Laurea Salmantina certam. 10. capit. 12. P. Thomas Sanchez lib. 1. in Decalogum capit. 9. num. 33. P. Vasquez 1. 2. disp. 2. punct. 5. n. 5. & quam plures alij, & ego ipse qui in Cris. Theolog. part. 1. tract. 1. disp. 15. cap. 4. artic. 11. num. 341. docueram esse peccatum laethale exponere Sacramentum frustrationi, sequendo opinionem probabilem minus tutam circa valorem propter praecceptum charitatis obligans ad non defraudandum fideles fructu Sacramenti; postea ibid. num. 343. docui, vtiur opinione minus tuta circa valorem non peccare mortaliter contra reverentiam

Suarez.
 Valencia
 Henriquez
 P. Soto.

Salon
 Sayr.
 Ponze
 Perez.
 Th. Sanchez
 1/2/9.

rentiam Sacramenti, sed solum contra charitatem.

18. Et quidem non licere exponere Sacramentum, frustrationi, ne fideles defraudentur fructu Sacramenti ex eo etiam constat, quod Sacramenta instituta sunt ad hoc, ut fideles fructum eorum percipiant: & ita de iure divino est, ut conficiantur Sacramenta eo modo, quod non amittatur fructus, ad quem instituta sunt Sacramenta.

19. In hac ergo difficultate, circa quam inquiritur, an subijciatur huic damnationi opinio asserens, non esse contra reverentiam Sacramenti usum opinionis minus tutæ circa valorem, *Lumb.* Raymundus Lumbier tom. 3. Sum. in explicatione huius 1. propositionis, §. 1. n. 1681. affirmat, eam opinionem incurere eam damnationem. Et videtur eodem modo intelligi damnationem 1. propositionis ab Emmanuele de *Filguera* in Lucerna decretali in expositione huius 1. propositionis.

20. Prima conclusio. Opinio asserens, non peccari contra reverentiam Sacramenti, si quis utatur opinione minus tuta circa valorem extra casum necessitatis, si simul admittat, quod re ipsa possit frustrari Sacramentum; talis opinio subiacet huic damnationi. Id constat clare ex ipso tenore propositionis damnatæ. Nam expresse damnatur propositio, quæ exponit Sacramentum frustrationi: atqui opinio relata exponit Sacramentum frustrationi, quia cum ea opinio minus tuta possit esse falsa coram Deo, eadem contingentia poterit frustrari Sacramentum: ergo subiacet huic damnationi.

21. Secunda conclusio. Opinio, quæ affirmat, nunquam esse licitum exponere Sacramentum frustrationi, ne fideles defraudentur fructu Sacramenti, simul admittens non peccare contra reverentiam Sacramenti cum,

qui utitur opinione minus tuta circa valorem, non incurret hanc damnationem. Probat. Propositio, quæ incurrit hanc damnationem est illa, quæ exponit Sacramentum frustrationi: sed hæc propositio proxime relata non exponit Sacramentum frustrationi: ergo non incurrit hanc damnationem. Minor patet, quia expresse propugnat, esse peccatum mortale exponere Sacramentum frustrationi.

22. Confirmatur. Nam quamvis hoc decretum condemnet opinionem, quæ asserit, esse licitum sequi opinionem minus tutam circa valorem; nullum tamen verbum est in decreto, aut in ipsa propositione damnata, quo exprimat, esse illicitum contra reverentiam Sacramenti potius, quam propter tuendum fructum Sacramenti: ergo solum decernitur id, quod attinet ad non exponendum Sacramentum frustrationi: ergo dum Sacramentum servatur indemne à frustratione, non damnatur propositio. Sed opinio proxime relata servat Sacramentum indemne à frustratione: ergo non subiacet damnationi.

23. Quod si inquiras, quænam tandem sit mea sententia circa eam quæstionem, [An fiat irreverentia Sacramento per usum opinionis minus tutæ circa valorem?] respondeo, quamvis loco citato docuerim non peccare contra reverentiam Sacramenti, sed solum contra charitatem, & contra institutionem Christi de non impediendo fructu Sacramenti; quatenus defraudantur fideles fructu Sacramenti; re melius perpensa, modo assero, esse peccatum mortale, non solum ex hoc titulo, sed etiam ex eo, quod sit contra reverentiam Sacramenti. Ratio, quæ movet, est: nam conficere Sacramentum irritum, est peccatum mortale contra reverentiam Sacramenti debitam: ergo exponere se periculo conficiendi

ciendi Sacramentum irritum, est etiam peccatum mortale contra eandem reuerentiam. Patet consequentia:

Quia in moralibus perinde est aliquid facere, & exponere se periculo faciendi.

Suar.

Vt loquitur P. Suarez in ea disp. 16. sect. 2. Confirmatur. Nam cum dicit solum peccare Ministrum in eo casu, quia exponit actionem, vt Fideles maneant defraudati fructu Sacramenti; in hoc ipso involuitur irreuerentia contra Religionem Sacramenti. Ideo enim peccat exponendo defraudationi fructus, quia Sacramentum institutum est ad hoc, vt Fideles percipiant fructum eius: ergo peccat contra ipsam institutionem Sacramenti, & non solum contra utilitatem Fidelium: ergo dum defraudat Fideles fructu Sacramenti, non solum peccat contra charitatem, sed etiam contra Religionem Sacramento debitam. Et cum hoc stat, quod illa opinio in terminis secundæ conclusionis non incurrat hanc damnationem.

24. Obijcies. Aliquando contingit, quod quis absque peccato vtatur opinione probabili circa valorem, per quam exponatur Sacramentum frustrationi, etiam extra casum necessitatis: ergo non peccat, qui exponit Sacramentum frustrationi. Probatur antecedens. Nam Sacerdos absoluit pœnitentem, habens cognitionem dumtaxat probabilem de recta pœnitentis dispositione, siue de vera contritione, aut attritione illius, quæ quidem cognitio probabilis versatur circa valorem Sacramenti, cum sit de materia essentiali Sacramenti, nempe contritione; & cum ea cognitio sit mere probabilis, exponitur Sacramentum frustrationi; si enim ea cogitatio falsa sit, quia re vera pœnitens non habet dolorem requisitum ad valorem, Sacramentum frustrabitur. Ecce ergo quomodo absque peccato, vtimur opinione probabili cir-

ca valorem, per quam Sacramentum exponitur frustrationi. Et hæc obiectio militat etiam contra hoc decretum.

25. Sed respondetur, eam nihil obstare huic Decreto. Nam iuxta illud non possumus eligere in praxi opinionem probabilem circa valorem Sacramenti, relicta tutiori; non potest autem dici, quod relinquatur tutior, quando impossibile est ponere tutiorem. Quod in casu huius obiectionis evenit. Est enim impossibile, vt in plurimum, quod Confessarius habeat cognitionem plusquam probabilem de legitima dispositione pœnitentis, cum ea cognitio nitatur dicto pœnitentis, aut alijs signis externis fallibilibus; & ideo operatur iuxta cognitionem facti probabilem, sed non relinquit tutiorem, quia sæpe impossibile est ponere tutiorem: quia si deberet ponere tutiorem taliter, quod Sacramentum non maneret expositum frustrationi, fere nunquam posset absolueret pœnitentem, nisi in mortis articulo, cum fere nunquam possit esse certo securus de legitima pœnitentis dispositione.

26. In forma ergo respondeo, distinguendo antecedens: absque peccato vtitur cognitione probabili, per quam exponitur Sacramentum frustrationi, [relicta tutiori,] nego; [non relicta tutiori,] concedo. Et ad probationem patet ex dictis, quomodo Confessarius vtitur cognitione probabili circa valorem, non relicta tutiori.